

Aan	de Gemeenteraad
Van	Remi Osinga, Mark Arntzenius en Carla Kamerling
Datum	13 maart 2023
Zaaknummer	2582992
Onderwerp	Voortgang opvang Oekraïners/statushouders/asielzoekers
Portefeuillehouder	Burgermeester Cees Bijl en wethouder Dennis Bouwman

Inleiding

Door middel van deze memo willen we u meenemen in de ontwikkelingen en de voortgang rondom de opvang van Oekraïners. Daarbij zullen we ook de ontwikkelingen rond de opvang en huisvesting van statushouders en de (crisis)noodopvang voor asielzoekers meenemen.

Gemeentelijke Opvang Oekraïners

Voor wat betreft de bestaande locaties bieden we inmiddels in totaal 216 plekken aan en hebben we 160 personen die daar naar tevredenheid verblijven in de gemeentelijke opvang. Het grote verschil tussen het aantal beschikbare bedden en de bezetting zit hem vooral in het snijverlies vanwege de uiteenlopende samenstelling van gezinnen. Het aantal fluctueert, maar lijkt landelijk nog steeds licht te stijgen op dit moment. Deze stijging is echter tot op heden om onduidelijke redenen nog niet volledig terug te zien in de veiligheidsregio Drenthe (VRD).

Hoe de situatie zich zal ontwikkelen blijft onzeker. Wel lijkt de kans het grootst op stabilisatie of een stijging. In het kader van de mogelijke stijging is vanuit het rijk aan alle veiligheidsregio's gevraagd extra capaciteit aan te bieden. Voor Midden-Drenthe hebben we hierin kunnen voorzien door het voormalige gemeentehuis (Villa Maria) in Smilde daarvoor in te richten en in gebruik te nemen. Bij Villa Maria verblijven momenteel 22 Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast gaan we op de andere locaties waar mogelijk kleinere eenheden inrichten, vanwege de grote aantallen kleine gezinnen of stellen die opvang zoeken. Hiermee gaan we (snij)verlies van opvangcapaciteit tegen. Wel houden we er ten allen tijde rekening mee dat er capaciteit beschikbaar blijft binnen de gemeentelijke opvang voor het geval er nieuwe Oekraïners tijdelijk dan wel structureel opvang nodig hebben. Die capaciteit is er nu.

Particuliere Opvang Oekraïners

Op dit moment verblijven ongeveer 75 personen die bekend zijn bij particuliere opvanglocaties. De maatschappelijk werkers hebben alle locatiebezoeken afgerond. Hieruit bleek dat de Oekraïners goed opgevangen worden. Er zijn geen misstanden geconstateerd. Iedereen is bekend met de centrale locatie (Nassaucollege), waar men 24 uur per dag fysiek en telefonisch terecht kan.

Huisvesting statushouders

We hebben voor het eerste half jaar van 2023 een taakstelling van 42. De verwachting is dat we in het tweede half jaar een taakstelling van 58 zullen krijgen daarmee komen we aan een taakstelling van 100 in het jaar 2023. Dit is een aanzienlijke verhoging ten opzichte van voorgaande jaren.

Gezien de grote landelijke opgave om statushouders versneld te huisvesten om zodoende de druk op het COA te verminderen en uit de asielcrisis te komen, moeten we met onverminderde vaart proberen zoveel mogelijk statushouders te blijven huisvesten. Woningbouwcorporaties geven aan dat zij de beschikbaarheid van reguliere woningen voor statushouders het komende jaar niet in voldoende mate kunnen garanderen. We zetten daarom volop in op het creëren van flexibel in te

zetten (tussen) voorzieningen die ook voor statushouders beschikbaar zullen zijn. In dat kader wordt volop gezocht naar oplossingsrichtingen.

Zo is er het Initiatief thuisgevers. Dit is een landelijke initiatief vanuit de protestantse kerk en de gemeente Kampen en wordt gefinancierd door het Rijk. Dit initiatief ondersteunt gemeenten om woningen die niet op de reguliere markt beschikbaar zijn te ontsluiten voor statushouders of woonruimte te bieden of creëren in leegstaande huizen, loodsen, boerderijen, of andersoortige panden die zich hiervoor lenen. De gemeente is met de kwartiermakers van dit project in gesprek. Zij kunnen ons ondersteunen om in onze gemeente initiatieven te ontplooien waarmee we mogelijk goede tijdelijke woonruimte voor statushouders kunnen bieden of creëren. Meer informatie daarover via www.dethuisgevers.nl

Naast voorgaand initiatief zoeken we als gemeente ook op andere manieren actief naar alternatieve woonlocaties en onderzoeken we woningen of accommodaties op haalbaarheid als opvanglocatie als die worden aangeboden vanuit de maatschappij. Het vergt wel vaak tijd om te onderzoeken in hoeverre een locatie juridisch, ruimtelijk, bouwkundig, financieel en vooral maatschappelijk haalbaar is als opvanglocatie. Er dient samen met het college te worden bepaald en besloten onder welke voorwaarden we wel of niet kunnen ingaan op de initiatieven met daarbij een duidelijk afwegingskader.

(Crisis)noodopvang asielzoekers

Vanuit het rijk blijft de noodzaak aanwezig om de druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel te voorkomen of te verlichten. Zo zijn er taakstellingen vastgesteld en inmiddels verlengd voor alle veiligheidsregio's. De taakstelling bij de VRD van 600 personen is verdeeld over alle gemeenten in de provincie. In Midden-Drenthe wordt op dit moment nog geen dergelijke opvang geboden. Omdat we ervan doordrongen zijn dat ook deze gemeente hierin wel een verplichting heeft, wordt de komende tijd samen met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) onderzocht of en hoe we samen een dergelijke locatie kunnen inrichten. Ook hier spelen veelal dezelfde afwegingen als bij de locaties voor statushouders. Het enige verschil is dat statushouders een verblijfsvergunning hebben en asielzoekers (nog) niet en de aard van de opvang derhalve een ander karakter zal hebben.

Huisvesting onderwijsvoorzieningen

Voor kinderen van zowel Oekraïners als statushouders dient vanuit de gemeente onderwijs te worden aangeboden. Voor het basisonderwijs van de Oekraïners wordt gebruik gemaakt van een voorziening in Papenvoort in de gemeente Aa en Hunze. Dit verloopt voorspoedig en het lijkt erop dat het gebruik van deze voorziening verlengd kan worden. De ISK in Assen kent momenteel organisatorische problemen waardoor zowel voor statushouders als voor Oekraïners tegen de capaciteitsgrenzen aan wordt gelopen. Daarnaast zal de aanspraak op onderwijs in breedste zin toenemen de komende tijd (mede door de mogelijke komst van een opvanglocatie voor asielzoekers). Daarom zijn wij als gemeente momenteel aan het onderzoeken welke opties we in Beilen kunnen bieden om onderwijs aan deze doelgroepen te geven. Hierbij moeten we wel rekening houden met de schaarste aan bevoegde docenten.